

Faste kørespor – erfaringer fra international konference

I takt med, at GPS-styring er blevet udbredt, bliver sprøjtespor ofte placeret samme sted år efter år. Enkelte landmænd er gået skridtet videre og har indført faste kørespor, hvor høstmaskiner og andre tunge maskiner også kun kører i fastlagte spor

På den internationale CTF 2015 konference, der foregik i juni i Tjekkiet, var entusiaster udi faste kørespor fra hele verden samlet for at dele erfaringer. Vi hørte om erfaringer fra Australien, hvor faste kørespor eller CTF (Controlled Traffic Farming) har opnået klart størst udbredelse.

Europæiske landmænd fra nord og syd berettede også om deres erfaringer - blandt andet vores pioner Jan Jönsson, som flere af jer har besøgt i Skåne. Jan startede med faste kørespor i 2007 efter store udfordringer med stagnerende udbytter og store omkostninger til jordbearbejdning.

Hans jord er år efter år kommet i stadig bedre struktur. Han mener nu, at hans jord i de fleste marker er klar til direkte såning, og næste investering bliver i en 12 meter skiveskærs-såmaskine. Derved afsluttes et skifte fra otte til 12 meter faste kørespor. For et par år siden investerede han i en 12 meter Claas mejetærsker.

- CTF verkar för bra för att vara sant, siger Jan.

Nye CTF-forsøg

Efter flere landmandserfaringer i stil med Jan Jönssons fik Dick Godwin fra England ordet for at summere op på,

Claydon såmaskinen ved Peter Juul Eggersgaard er seks m bred. Den passer derfor ikke ind i sporsystemet, der bruges af de tunge maskiner. Såning foregår på skrå af sprøjtesporene og med lavt tryk i dækkene.

hvad forskningen har fundet ud af de seneste år.

Efter en lang årrække uden seriøse forsøg med faste kørespor er der nu dels opstartet et forsøg ved universitetet i Slovakiet og dels et forsøg ved Harper Adams Universitetet i England. Her undersøges både effekt af faste kørespor og af direkte såning i forhold til overfladisk eller dyb harvning.

Forsøget viser foreløbigt, at faste kørespor specielt har positiv effekt på udbyttet ved direkte såning. Det højeste udbytte er målt i de trafikfrie dele af direkte såede parceller, hvilket er vist i figur 1.

I sporene, hvor der kun er kørt ved høst og ved såning, er udbyttet lavere end i de parceller, der var blevet harvet.

Selv i en mark, der bliver sået direkte mark, bliver mindst halvdelen af arealet overkørt i løbet af en sæson. Med faste kørespor kan dette reduceres til mellem 20 og 30 procent.

Faste kørespor er derfor en meget nyttig metode til at få udbytteneiveauet ved direkte såning op på niveau eller over niveauet for dyrkningssystemer med jordbearbejdning.

Der er også påvist merudbytter i forsøg med faste kørespor, der er jordbearbejdet, i forhold til tilfældig trafik. Men

jo mere intensiv jordbearbejdning jo mindre effekt kan man forvente af faste kørespor.

Derimod kan man forvente et reduceret trækraftbehov af faste kørespor, da kun en mindre del af marken skal løsnest. Indlæg og andet materiale fra konferencen kan ses på www.smartagriplatform.com. Denne platform har overtaget driften af netværket CTF Europe, som startede for otte år siden. Er du interesseret i løbende opdatering om faste kørespor og andre moderne dyrkningsmetoder, koster det 50 britiske pund pr. år at være med.

Direkte såning førte til faste kørespor

Peter Juul Eggersgaard er vært for et af de tre demonstrationsarealer i OptiTill. Marken med kold JB7 lerjord blev udvalgt som en vanskelig mark, der skal udfordre dyrkningssystemerne.

Peter har i over 10 år praktiseret reduceret jordbearbejdning og skiftede i efteråret 2012 til direkte såning med en Claydon sribesåmaskine. Efter at harvning på ejendomme stort set er ophørt, oplever Peter, hvordan spor fra høsten ofte tydeligt ses i den efterfølgende afgrøde. Efter inspiration blandt andet fra et besøg ved Jan Jönsson i Skåne besluttede han, at alt tung kørsel fremover skal foregå fra faste kørespor. Sprøjten blev skiftet til en 27 meter version fra Danfoil, og maskinstationen blev bedt om at investere i en 27 meter bom til gyllevognen.

Høster altid med fuldt skærebord

Mejetærskerens 9,14 meter skærebord (30 fod) høster efter montering af præcis RTK-autostyring nu altid med fuldt skår. Det er kun på stærkt sidehæld, at der kan stå et enkelt strå tilbage, som skærebordet ikke kan nå.

